

Облікова політика у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності

В сучасних умовах ринку важливим кроком для інтеграційних процесів економіки України є реформування системи бухгалтерського обліку у відповідності до світових стандартів. Процес входження України до системи міжнародних економічних відносин забезпечує набуття національною економікою ознак ринкової економіки і тому відіграє важливу роль для розвитку національної економіки. Збільшення участі України в світових інтеграційних процесах прямо пов'язано зі збільшенням підприємств у зовнішньоекономічній сфері і це є важливими зовнішніми завданнями компанії. Щодо внутрішніх завдань, то це раціональна організація бухгалтерського обліку відповідно до потреб користувачів. Важливим елементом ефективного функціонування бухгалтерського обліку на підприємствах є формування їх облікової політики. Належна облікова політика є тією рушійною силою, яка сприяє посиленню обліково-аналітичних функцій в управлінні підприємством, дає змогу оперативно реагувати на зміни, що відбуваються у виробничому процесі, ефективно пристосовує виробничу систему до умов зовнішнього середовища.

Дослідженню питання практики та теорії складання облікової політики підприємства присвятили свої праці велика кількість як вітчизняних так і зарубіжних вчених-науковців, таких як Ф. Бутинець, М. Вахрушина, А. Гомбоева, Н. Лоханова, Д. Луговський, С. Лялькова, А. Мариненко, Н. Макарова, С. Міщенко, О. Наговіцина, М. Овчинников, Я. Олійник, А. Осіпова, О. Пилипенко, Т. Попітєч, М. Пушкар, Н. Радіонова, Н. Сахчинська, І. Сисоева та інші. Незважаючи на велику кількість праць, присвячених дослідженню сутності формування облікової політики підприємства, досі не створений єдиний концептуальний підхід до практичного використання її на підприємствах, особливо в умовах гармонізації національних та міжнародних стандартів з бухгалтерського обліку. Це зумовлює поглиблення та розширення дослідження в напрямі розробки моделі облікової політики українських підприємств за МСФЗ.

Сьогодні основою економічного процвітання суб'єктів господарювання є бухгалтерський облік, який покликаний задовольняти та забезпечувати потреби всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття управлінських рішень. Бухгалтерський облік виконує безліч функцій, які сприяють прибутковому функціонуванню підприємств та вимагають від суб'єктів господарювання організації облікової політики як головного елемента, який забезпечує одержання достовірної та правдивої інформації про майновий та фінансовий стан підприємства та результати його діяльності.

Термін «облікова політика» у сучасному його розумінні є доволі нове, тому що вперше було розкрито в Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (МСБО) 1 «Розкриття облікової політики» у 1975 році. В Україні поняття «облікова політика» вперше офіційно почало застосовуватися з введення в дію Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО).

Національна облікова політика поступово наближається до міжнародних стандартів, відмовляючись від жорстких регламентацій певних методів та принципів, що мають бути в ній відображені. На сьогодні офіційно типової форми наказу (положення) про облікову політику не затверджено, підприємство самостійно розробляє внутрішній розпорядчий документ по підприємству - Наказ про облікову політику. Тому формуючи облікову політику, підприємство обирає такі принципи, методи, процедури обліку, які є найвигіднішими для нього. Адже добре сформована облікова політика позитивно впливає на максимізацію прибутку та роботу бухгалтерської служби.

В умовах переходу на МСФЗ (МСБО) в Україні велике значення має вивчення міжнародної системи формування облікової політики, розгляд міжнародних стандартів з метою адаптації української системи обліку до міжнародних вимог та принципів організації і ведення бухгалтерського обліку, а також складання та подання фінансової звітності.

Отже, наказ про облікову політику повинен складатися з таких частин – це порядок організації бухгалтерського обліку на підприємстві, що визначає організаційні заходи та облікова політика підприємства, що визначає облікові принципи й процедури. Положення цього Наказу є обов'язковими до виконання для всіх облікових працівників.